

सहिद

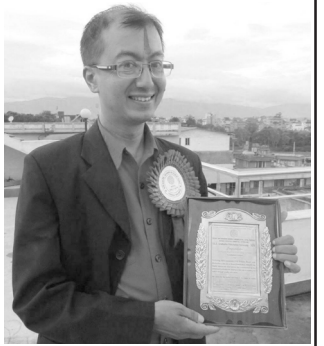
SAHID WEEKLY साप्ताहिक

एसआर प्यावसनमा कृष्णमान डंगोल

एसआर प्यावसनको बलथली रिसोर्टमा भएको चैत्र २ गतेको अधिवेशनबाट कृष्णमान डंगोललाई २ वर्षको लागि अध्यक्षमा सर्वसम्मतिले निर्वाचित गरेको छ।

वहाँ कीर्तिपुर इङ्गलिस बोर्डिङ स्कूल ट्याङ्गलाफाँटका संस्थापक प्रिन्सिपल हुनुहुन्छ।

धेरै वर्ष देखि शैक्षिक पेशामा रही धेरै अनुभव बटुलेका डंगोलले आफ्नो

कार्यकाल सफलतापूर्वक कार्यान्वयन गर्ने विश्वास लिन सकिन्छ।

वर्ष १४, अंक ४८, पृष्ठ-६, ने.सं. ११३८ चौला श्वः, षष्ठी, ति. सं. २०७४ चैत्र ८ गते शुक्रबार MAR 2018 मूल्य रु. ५।-

एसईई परीक्षा सुरु

काठमाडौँ। यस वर्षको माध्यमिक शिक्षा परीक्षा एसईई बिहीबारबाट सुरु भयो।

यस वर्षको परीक्षामा ४ लाख ८५ हजार ५ सय ८६ विद्यार्थी सहभागी भएको राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डले जनाएको छ। उनीहरू मध्ये नियमित तर्फ ४ लाख ५२ हजार ७ सय ८१ र एकजामटेड तर्फ २४ हजार ७५ जना छन्।

परीक्षामा अनियमितता गरेको भेटिए तत्काल कारवाही गर्ने बोर्डले जनाएको छ। अनियमितता गर्नेलाई एक लाख रुपैयाँ जरिवाना र ६ महिना जेल

एसईईमा जनसेवा माध्यमिक केन्द्रमा परीक्षा दिदै

सजाय हुनेछ। प्रश्नपत्रको गोपनियता भंग गरेमा केन्द्र नियन्त्रणमा लिई अमर्यादित कार्य गरेमा, अरुको तर्फबाट परीक्षा दिएमा यस्तो कारवाही र सजाय दिने व्यवस्था शिक्षा ऐन २०२८ दफा १७ मा उल्लेख छ।

कीर्तिपुरमा एसईई

कीर्तिपुर नगरपालिकामा एसईईको परीक्षा शान्तिपूर्ण रूपले सुरु भएको छ।

कीर्तिपुरमा जनसेवा माध्यमिक विद्यालय पाँगा, कीर्तिपुर मावि बाहिरीगाउँ र मंगल मावि नयाँबजार गरी तीन वटा परीक्षा केन्द्रमा आठ सय विद्यार्थीले परीक्षा दिइरहेका छन्।

कीर्तिपुर नगर सफाई अभियान

कीर्तिपुर। कीर्तिपुरमा कीर्तिपुर नगरपालिका फोहोर मैला व्यवस्थापन समितिको आयोजनामा पर्यटन सूचना केन्द्र, अनक मिडिया प्रा.लि., नेवा: एफएम, नेवा: लहनाको सहकार्यमा चैत्र ३ गते शनिबार बृहत सरसफाई अभियान शुभारम्भ भएको छ।

समितिका अध्यक्ष एवं कीनपा वडा नं १ का वडा अध्यक्ष हर्ष महर्जनले कीनपा प्रमुख रमेश महर्जनलाई सफाई कुचो हस्तान्तरण सँगै सडकको फोहोर उठाई सुरु भएको थियो।

त्यसक्रममा प्रमुख महर्जनले सफा नगर स्वच्छ नगरको रूपमा विकास गर्न सफाई

अभियान सुरु भएको बताउँदै निरन्तरता दिन आग्रह गर्नुभयो।

चैत्र ३ गते नयाँबजार नयाँ गेटबाट कीनपा वडा नं. १, २, ३ र १० वडा समेटेर गरी मुख्य मार्गमा सफाई गरेको थियो।

२ घण्टाको सफाई अभियानमा संकलित फोहोरलाई डम्पिङ साइटसम्म लगिएको थियो। सफाई अभियानमा विभिन्न संघसंस्था र स्थानीयको उल्लेखनीय सहभागिता रहेको थियो।

आगामी दिनमा कीर्तिपुरको गल्ली, चोकमा पनि सफाई सुरु गर्ने लक्ष्य रहेको वडा अध्यक्ष हर्ष महर्जनले बताउनु भयो।

सिविनको परियोजना कीर्तिपुरमा

कीर्तिपुर। बाल अधिकार र बाल सुरक्षाको लागि स्थापित र क्रियाशील अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था सिविनले कीर्तिपुरमा परियोजना संचालन गर्ने भएको छ।

सिविनको परियोजना संचालन सम्बन्धमा चैत्र २ गते कीर्तिपुर नपासँग छलफल सुरु गरेका छन्।

छलफलमा कीर्तिपुर नपाका प्रमुख रमेश महर्जनले कीर्तिपुरमा सिविनको परियोजना क्षेत्र निर्धारण गरेकोमा धन्यवाद दिदै नपाको तर्फबाट आवश्यक सहयोग गर्ने बताउनुभयो।

कार्यक्रममा सिविनका तर्फबाट रवि विकले परियोजनाको लक्ष्य र बजेट व्यवस्थापनबारे जानकारी

दिनुभयो।

सुजल मुनकर्मीले बालबालिका माथि हुने क्षति न्यूनीकरण गर्ने उपायबारे प्रष्ट पार्नु भएको थियो।

डिएनएनका कार्यकारी निर्देशक डिल्ली डोटेलीले डब्लुभिएमका ट्रायम वर्कसले जोखिममा परेका बालबालिकाको लागि सुरक्षा गर्ने बताउनुभयो।

जेनी राईले सिविनको स्थापना र गतिविधिबारे प्रष्ट पार्नुभएको थियो। उमेश लामाले सिविनको परियोजनाले ६ महिना देखि १२ वर्ष उमेरका जोखिममा परेका बालबालिकाको सुरक्षा गर्दै आइरहेको बताउनुभयो।

पाँगावासीको मुद्दा सुरु, अर्को तारेख २१ गते

कीर्तिपुर। कीर्तिपुर नपा वडा नं. ५ (साविक वडा नं. ११) कित्ता नं. ९५ क्षेत्रफल १०-३-०-० रोपनी जग्गा श्रीकृष्ण कसाई र मोतिमाया कसाईले आफ्नो भनी १०६ जनालाई काठमाडौँ जिल्ला अदालतमा हालेको मुद्दा सुरु भएको छ।

बिहीबार प्रतिवादी १०६ जना र स्थानीय जनता समेत काठमाडौँ जिल्ला अदालतमा सहभागी भै पाँगावासीको तर्फबाट बैकुण्ठ महर्जनले पहिलो तारेखमा हाजिर भएको छ भने अर्को तारेख यही चैत्र २१ गते बुधबार तय गरेको छ।

वादीको तर्फबाट

श्रीकृष्ण कसाई र उनको आमा मोतिमाया कसाईको वारेस लिई दुर्गा शाही तारेखमा हाजिर भएको थियो।

मुद्दामा १ नं. नापी टोली कीर्तिपुर नपा, वडा नं. ११, ४ नं.

नापी कार्यालय कलंकी, मालपोत कार्यालय कलंकी, नापी विभाग भिनभवन, भूमि सुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय सिंहदरवार र मालपोत विभाग बबरमहल गरी ८ वटा सरकारी निकायलाई समेत विपक्षी बनाएको छ।

के भन्छन् वादी ?

कीर्तिपुर नपा वडा नं. ५ (साविक) धुसी टोल निवासी भिमदास कसाईका नाती ज्ञान बहादुर कसाईका छोरा श्रीकृष्ण कसाई र उनको आमा मोतिमायाको वारेस बनेकी दुर्गा शाही वादी मध्येका श्रीकृष्ण कसाईका पत्नी

क्रमशः पृष्ठ ५ मा

ब्याडमिन्टन खेलमा एक दशक (१० वर्ष)

युवा खेलकुद समूह, कीर्तिपुर

सहभागी होऔं ! सहभागी बनौं !!

सहिद दिवस २०७४ को उपलक्ष्यमा

उपत्यका व्यापी १० औं सहिद स्मृति कप

मेन्स डबल्स (खुला)/भेट्रान डबल्स* (५५ वर्ष)

स्थान: जनसेवा मावि, पाँगा

खेल-संचालन: चैत्र १७-२४ गतेसम्म

समय: विहान (खुला कोठी)

सम्पर्क: ९८४१४३६०२२ (नाययण), ९८४९०२९७४७ (हरिकुमार)

८३३०८२८ (अफिस)

प्रवेश शुल्क: रु. २०००।- मात्र

अन्तिम दर्ता मिति: चैत्र १३ गते

* भेट्रानमा नागरिकता अनिवार्य पेश गर्नुपर्नेछ।

ऐतिहासिक जनअन्दोलन २०८६ चैत्र २० गते शहादत अमर सहिद

लनबहादुर महर्जन
वि.सं. २००६ माघ

हिराकाजी महर्जन
वि.सं. २०१७ माघ

राजमान माली
वि.सं. २०२५ मंसिर

राजेन्द्र महर्जन
वि.सं. २०३० चैत्र

सहिद साप्ताहिक

वर्ष १४, अंक ४९, २०७४ चैत्र ९ गते शुक्रबार

शंखापुर प्रकाशन समूहको लागि

सम्पादक/प्रकाशक: नारायण महर्जन

कम्प्यूटर टाइप/सेटिङ्ग: सहिद डेक्सटप

सम्पर्क कार्यालय: जहुँ हिटी युवा क्लब - ११

पाँगा, कीर्तिपुर, फोन नं. ४३३०५८३, ९८४१४३६०२२

E-mail:- kipushahid@hotmail.com

kipushahid@gmail.com

www.kipushahid.blogspot.com

मुद्रण : शर्मिला प्रिन्टर्स, डल्लु, काठमाडौं

सम्पादकीय...

गृहमन्त्रीले नै जुस खुवाएपछि

फौजदारी मुद्दा खेपिरहेका रेशम चौधरी सांसद कैलालीकालाई गृहमन्त्री राम बहादुर थापा 'बादल'ले अनसन टोड्न जुस खुवाएका छन्।

रेशम चौधरीले कैलाली जिल्ला अदालतमा आत्मसमर्पण गरेपछि मोष्ट वान्टेडमा परेका चौधरीलाई पक्राउ गरेका थिए।

पक्राउमा परी जेल सजाय भोगेका उनले जेलमै सपथ ग्रहण गराउनुपर्ने माग राखी आमरण अनसन बसेका थिए।

राजपा नजिक रहेका चौधरीको पक्षमा राजपाले सरकारलाई दवाव दिएपछि सपथ खुवाउने शर्तमा गृहमन्त्रीले अनसन टोडेका थिए।

हत्याको अभियोग लागेका व्यक्ति चुनावमा उठ्न पाउदैनथ्यो तर वारेशनामाले मनोनयन दर्ता, चुनावी मैदानमा नगई अत्याधिक मतले विजेतासम्म बन्यो।

अभियोग लागेका व्यक्तिलाई कसरी मनोनयन गराइयो निर्वाचन आयोगका कर्मचारीले? अभियोग लागेका व्यक्तिलाई गृहमन्त्रीले नै किन जुस खुवाउनु पर्‍यो?

हुन त पूँजीवादी राजनीतिमा सेतोलाई कालो बनाउँछ, कालोलाई सेतो।

यस्तो प्रवृत्ति सरकार र सम्बन्धित निकाय र राजनैतिक दलबाट नै संरक्षण हुन्छ भने अपराधीको मनोवल बढ्ने छ र अपराध भन् बढ्नेछ।

बाम सरकारले या बाम राज्यमा कुनै पनि अपराधीहरु कानूनी दायरबाट बच्न सक्दैन। अझ साँचो बाम र कम्युनिष्टहरुले त अपराधी ठहरेमा फाँसी समेत दिने सजाय गर्छ।

ओलीज्यू भ्रष्टाचारको हाँगो काट्ने कि जरा ?

- राकस्थ

संसदमा विश्वासको मत लिने क्रममा प्रधानमन्त्री केपी ओलीले 'अब देशमा भ्रष्टाचार हुँदैन' भन्ने विचार राखे। भ्रष्टाचारको धमिराले देशलाई खोक्रो बनाएको यथार्थ प्रधानमन्त्रीले देख्नु सकारात्मक पक्ष हो। आदर्श समाजको परिकल्पना गर्नु पनि सुन्दर पक्ष हो, तर भ्रष्टाचार नामको रोगको जीवाणु पत्ता नलगाई उपचार गर्न सकिन्न। भ्रष्टाचारको हाँगो काट्ने कि जरा? निकर्वाल गर्नुपर्ने यही हो। 'स्कूल पढाउन सरकारी नहुने, उपचार गर्न निजी अस्पताल खोज्ने तर जागीर चाहिँ सरकारी नै चाहिने' नेपाली धारणाले मलजल पाइरहेको छ। नेपालीमा एउटा अत्यन्तै चर्चित बनाइ छ, 'सरकारको काम कहिले जाला घाम'।

भ्रष्टाचारले जीवनका हरेक पक्ष गाँजिसकिएको छ। अझ राजनीतिक भ्रष्टाचारले आम जनजीवनलाई प्रभावित बनाई पूरा समाजलाई भ्रष्टाचारउन्मुख बनाएको छ। आजको नेपाली समाजको छायाँभँै बनेको भ्रष्ट आचरणले देशलाई रसातलतिर धकेल्दै छ। सबैले थाहा पाएको तर कति ठाउँमा आँखा चिम्लिदिने विषय हो भ्रष्टाचार। मौका नपाएसम्म इमानदार बन्ने प्रवृत्ति भएसम्म देशको उन्नति एवम् प्रगति कल्पनामात्र हो। भ्रष्टाचार सबैको चासो र चिन्ताको विषय हुनैपर्छ। कार्ल मार्क्स र एंगेल्सले कम्युनिष्ट घोषणापत्रमा समाजवादी व्यवस्था हुँदै साम्यवादी समाजमा मात्र वर्गभेदको अन्त्य भई भ्रष्टाचारको अन्त्यको परिकल्पना गर्नुभयो।

भ्रष्टाचार अहिलेसम्मको समाज व्यवस्थाको विशेषता नै हो। समाजवादी व्यवस्थामा उत्पादनका साधनहरू राज्य वा सार्वजनिक सम्पत्ति हुन्छ, योग्यताअनुसारको काम र कामअनुसारको ज्याला, निःशुल्क शिक्षा र स्वास्थ्य उपचारको बन्दोबस्त हुने र सरकार जनताप्रति उत्तिकै उत्तरदायी हुने भएकोले भ्रष्टाचार सीमान्त रुपमा नियन्त्रित हुन्छ। सबैलाई आवश्यकताअनुसार सबै बन्दोबस्त राज्यले सुनिश्चित गरेको अवस्थामा एउटा आदर्श समाज बन्छ र त्यहाँ लोभ, पाप, छल, ढाँटजस्ता कुसंस्कारको पनि अन्त्य हुन्छ। आचार्य विष्णुगुप्त चाणक्यले भ्रष्टाचार अनेक रुपमा विद्यमान रहने उल्लेख गर्दै जसरी जिब्रोमा राखेको महको स्वाद नलिन असम्भव हुन्छ ठीक त्यसरी नै कुनै प्रशासकीय अधिकारीको लागि राज्यको राजश्वको एक अंग भक्षण नगर्नु असम्भव हुन्छ भनेका छन्।

चाणक्यले दास युग एवम् सामन्तवादी समाजलाई देखे तर वैज्ञानिक समाजवादको कुरा युगौपछि मात्र पत्ता लाग्यो। नत्र

उनी पनि भन्न बाध्य हुन्थे, सबैलाई योग्यताअनुसारको काम र आवश्यकताअनुसारको ज्यालाको व्यवस्था हुँदा र एउटा आदर्श समाज विकास भएपछि भ्रष्टाचार बाँकी रहन्न। नेपालको सन्दर्भमा पनि युगयुगदेखि भ्रष्टाचार कायम छ र पछिल्लो चरणमा भ्रष्टाचारले चुली छोएको छ। ट्रान्सपरेन्सी इन्टरनेसनलले बर्सेनी सम्पादन गर्दै आएको तथ्याङ्क हेर्ने हो भने प्रस्ट छ, नेपाल विश्वका चरम भ्रष्ट मुलुकको किताबाट उम्किन सकेको छैन। ट्रान्सपरेन्सी इन्टरनेसनलको प्रतिवेदन समाजवादी मुलुकको हकमा अत्यन्तै पूर्वाग्रही रुपमा प्रस्तुत भएको कुरालाई बेवास्ता गर्न भने सकिन्न। नत्र जुन देशमा उत्पादनका सबै साधनहरू राष्ट्रियकरण गरिएको छ, निजी व्यापार पटकै हुन्न, आवास सबै सरकार वा समाजले नै निर्माण र वितरण गरेको हुन्छ, निजी कार बस वा ट्रक आदि हुँदैन, ठेकेदार आदि हुँदैन लुगा र खाद्यान्नसमेत आपूर्ति सरकारबाटै हुन्छ, शिक्षा र स्वास्थ्य उपचारमा समेत निजी खर्च हुँदैन। त्यहाँ भ्रष्टाचारको प्रश्न कहाँबाट आउँछ?

भ्रष्टाचार आर्थिक लेनदेनसँग मात्र सम्बन्धित छैन। सार्वजनिक क्षेत्रका कर्मचारीले दिने सेवामा ढीलासुस्ती, सार्वजनिक पदमा नियुक्तिमा राम्रो मान्छे होइन आफ्नो मान्छे भर्ना गर्ने, नियम र कानुनविपरीतका काम हुँदा आँखा चिम्लिने, अपराधीलाई छोड्ने र निरपराधीलाई कैद गर्ने आदि भ्रष्टाचारका अनेक रुपमध्ये केही हुन्। लाखौं रुपैयाँको मोबाइल फोन बोक्ने तर अफिसको फोनबाटै व्यक्तिगत व्यवसाय चलाउने, ईँडा ढुवानीको क्रममा बाटोमै ईँडा गायब पार्ने, अफिसमा घण्टौं फेसबुक चलाएर दिन कटाउने, अफिसबाट दिएको पेट्रोल सुविधाको दुरुपयोग गर्ने, सरकारी गाडी व्यक्तिगत वा पारिवारिक प्रयोजनमा लाने, कार्यालयका कर्मचारीलाई जबरजस्ती व्यक्तिगत काममा प्रयोग गर्ने, सामान किन्न जाँदा कमिसनमा भाग खोज्ने आदि नेपाली जनस्तरबाट समेत हुँदै आएको पाइन्छ।

कानुनको कमजोरीबाट फाइदा उठाउने प्रवृत्तिलाई पनि भ्रष्टाचारको रुपमा लिनु आवश्यक छ। भ्रष्टाचार नियन्त्रणका अनेक संस्था बने तापनि भ्रष्टाचार नियन्त्रण भएको पाइन्न। उल्टो भ्रष्टाचार त संस्थागत हुँदैछ। तलदेखि माथिसम्मको मिलेमतोमा भ्रष्टाचार भएपछि तै चुपमै चुपको स्थिति छ। स्थिति यति गम्भीर भइसकेको छ कि घुस नदिई वा सरल रुपमा काम भयो भने उल्टो शंका मान्नुपर्ने स्थिति छ, कुनै फस्ने पो हो कि वा काम कच्चा पो हुने हो कि भनी? भ्रष्टाचार दालभातजस्तो स्वाभाविक हुन पुग्न समाजको

नैतिक मूल्य र मान्यताको खलनको लक्षण हो। एकपटक नेपाली काँग्रेसका नेता कृष्णप्रसाद भट्टराईले अलिअलि घुस खाए पनि हुन्छ भनेको कुरा चर्चामा थियो। अलिकति भ्रष्टाचारलाई छोडौं भन्ने उनको भनाइ सरल वा ख्यालको विषय देखिन्छ, तर अण्डा चोर्ने छोरालाई छुट दिएपछि डाँकू बनेको यथार्थ भुल्नु कदापि हुन्न। जसरी अपराध सानोबाट सुरु हुन्छ र अपराधी ठूल-ठूला अपराध गर्न पुग्छ त्यस्तै भ्रष्टाचार पनि सानैबाट सुरु हुन्छ। राज्यको बागडोर सम्हाल्नेहरूले भ्रष्टाचारबाट देशको अर्थतन्त्रलाई भड्खालोमा पुर्‍याएको यथार्थ जगजाहेर छ। अहिले नेपाली राजनीतिको मुलीको काम गर्ने भनिएका चार दलका नेताहरूको नालायकपनमात्र होइन तिनको भ्रष्ट चरित्रको कारण देशमात्र होइन नयाँ पुस्ता पनि संकटमा छ। तिनकै अनुकरण वा तिनकै निर्देशनमा विद्यार्थी राजनीतिलाई समेत भ्रष्टाचारमा कूहाउने कृत्सित प्रयास गरिँदै छ। स्ववियु निर्वाचन यसको एउटा ज्वलन्त नमुना बन्दै छ।

भ्रष्टाचार ठूलालाई चैन सानालाई ऐनको उपमा बनेको छ। बहिदार, खरिदार वा सोसरहका पदमा रहनेहरूलाई भ्रष्टाचारमा कारबाही हुन्छ। खोला धमिल्याएको निहुँमा ब्वाँसोले पाठोको घाँटी निमोठेजस्तै कुरा नमिलेपछि साना र निमुखालाई बलिको बोका बनाएका घटना पनि यथेष्ट छन्। 'म कुटेभै गर्छु, तँ रोएभै गर' भन्ने उखानसँग मेल खान्छ, भ्रष्टाचार नियन्त्रणका नेपाली सरकारी अंगहरूका गतिविधि। आफ्नो काम वा अस्तित्व देखाउन कहिलेकाहीं कुम्भकर्ण निद्राबाट बिउँभैँ ती अलिकति सल्बलाउन थाल्छन् तर अनुसन्धान तहकीकात गर्दा मुद्दा चलाउन आवश्यक पर्ने सबुदहरूको पर्याप्त संकलन नहुँदा वा नगरिँदा प्रमाण नपुगी अपराधीहरूले छुटकारा पाएको प्रशस्त उदाहरण छन्। सिंहदरबारका पदाधिकारीहरू इमानदार भएका भए प्रहरी र प्रशासनकै मिलेमतोमा भ्रष्टाचारले नेपालमा यति धेरै विकृति आउने थिएन भन्ने व्यापक जनताको धारणामा शंका गर्ने कुनै ठाउँ छैन। सर्वसाधारण जनता सामान्यतः इमानदार छन् तर न्यूनतम आवश्यकता पूरा गर्न मानिस कहिलेकाहीं विचलित हुन्छन्। गरिबी भ्रष्टाचारको कारण हो भन्ने कुरामा केही सत्यता हुँदाहुँदै पनि नेपालमा हुने भ्रष्टाचारका ठूला काण्डका सूत्रधार धनी र पहुँचवाल नै हुन्।

उपभोक्तावादी पूँजीवादी संस्कृतिमा जसरी पनि धनी बन्ने प्रतिस्पर्धाले मानिसलाई भ्रष्टाचारमा अभ्यस्त बनाइरहेको छ। केटाकेटीलाई पढाउने पिरलो,

डेरामा बस्दा हुने कचकचले आफ्नो छुट्टै घर बनाउने ध्याउन्ना, कुनै घातक रोग लागेको खण्डमा औषधि उपचार गर्न बैङ्कमा पैसा थुपार्नुपर्ने चिन्ताबाट अन्धो बनेपछि मानिसलाई अनैतिक कामतिर उन्मुख गरेको पाइन्छ। मानिस चिनिने आधार धन सम्पत्ति हुन थालेबाट त्यसले कसरी कमाएको भन्ने कुरालाई मतलब राख्न छोडेको पाइन्छ। भ्रष्टाचारी तिरस्कृत हुनुको साटो सम्मानित हुन थालेबाट भ्रष्टाचार मौलाएको कुरा पनि उत्तिकै सत्य हो। पैसाले इज्जत किन्ने होडबाजीले मानिसलाई अनैतिक बनाइरहेको छ। पैसा दिएर सम्मान गराइमाग्ने, पुरस्कृत हुने, स्वनामधन्य लेखक बन्ने, आफ्नो जीवनी लेखाउने आदि विकृति कथित बुद्धिजीवी र द्रव्यका कुवेरहरूले गर्दै आएका छन्। खेताला शिक्षक राख्नेलगायत काम गर्ने कालु मकै खाने भालुहरू ठूला कार्यक्रमका मञ्चहरूमा विराजमान हुँदा त्यसैको अनुकरण गर्ने वा त्यसैलाई मूलधारको संस्कार मान्ने गरेको यथार्थलाई चिन्नैपर्छ। भ्रष्टाचारको फोहरको थुप्रोमा आदर्श समाज निर्माण गर्न सम्भव छैन। भ्रष्टाचारको जरा भनेकै पूँजीवादी संरचना हो।

पूँजीवादी व्यवस्थामा भ्रष्टाचार केही हदमा नियन्त्रण हुन्छ निर्मूल हुन्न। त्यसैले भनिन्छ, भ्रष्टाचार पूँजीवादी व्यवस्थाको छायाँ हो। पूँजीवादी बन्दोबस्तमा सामाजिक मूल्यमान्यता र मानिसको मनोभावनामै भ्रष्टाचार निहित रहेको हुन्छ। व्यक्तिगत स्वार्थ नै भ्रष्टाचारको मूल हो। भ्रष्टाचार नियन्त्रणको निम्ति निरोधात्मक र दण्डात्मक उपाय कडाइपूर्वक अपनाउन राज्य उत्तिकै उत्तरदायी एवम् जिम्मेवार हुनु जरुरी छ। मानिसको निम्नतम आवश्यकता पूरा हुने वातावरण बनाउने जिम्मेवारी राज्यको हो। भ्रष्टाचारविरोधी भावना जनस्तरबाटै उठाउन सकिन्छ, त्यसको लागि भ्रष्टाचारीविरोधी आन्दोलन चाहिन्छ। सम्पत्तिमा सीमा, आमोदप्रमोद र फिलिमिलीमा कडा नियन्त्रण, अपराधीमाथि कानूनी कारबाही, भ्रष्टाचार नियन्त्रणका कानुनका छिद्र हटाउने बन्दोबस्त, सादा जीवन र उच्च विचारको संस्कृतिको प्रचार आदि भ्रष्टाचार नियन्त्रणका केही उपाय हुन्। त्यसमा पनि शासकहरू भ्रष्टाचारबाट बच्नु पहिलो सर्त हो। सुत्केरी गराउँदा चिकित्सकले सामान्य अवस्थामा शल्यक्रिया गर्दैन, सिटामोलको प्रयोगले पुग्छ भने पनि एन्टिबायोटिक्स खान दिँदैन। भ्रष्टाचारलाई समूल हटाउन भने पूँजीवादी व्यवस्था नै हटाउनुपर्नेमा कसैले द्विविधा नराखे हुन्छ।

स्तालिन र माओको पहिलो भेट

चिनियाँ क्रान्तिको सफलता पश्चात् चिनियाँ क्रान्तिका नेता कामरेड माओ त्से तुङ पहिलो पटक सोभियत संघको भ्रमणको क्रममा मस्कोमा पुगनुभयो । सो क्रममा दुई नेताहरू कामरेड स्तालिन र जनवादी गणतन्त्र चीनको केन्द्रीय जनसरकारका अध्यक्ष माओ त्से तुङबीच सन् १९४९ को डिसेम्बर १६ मा भएको संवाद प्रस्तुत छ :

एकआपसमा स्वागत र धन्यवादको आदानप्रदान तथा सामान्य विषयको कुराकानी पश्चात् दुई नेताबीच निम्नानुसारको कुराकानी भएको थियो ।
कामरेड माओ: वर्तमान समयमा सबैभन्दा महत्वपूर्ण प्रश्न भनेको शान्ति स्थापनाको प्रश्न हो । चीनलाई शान्ति स्थापना गर्न ३-५ वर्षको खाँचो छ । त्यो अवधिलाई हामी चीनलाई युद्धपूर्वको आर्थिक अवस्थामा फर्काउन र सामान्यतः चीनमा स्थायित्व कायम गर्न उपयोग गर्नेछौं । चीनका सबैभन्दा महत्वपूर्ण प्रश्नहरूको सम्बन्धमा गरिने कुनै पनि निर्णय शान्तिपूर्ण भविष्यको सम्भावनामा भर पर्दछ । यही कुरालाई ध्यानमा राखेर चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टी केन्द्रीय समितिले मलाई कामरेड स्तालिनसँग अन्तर्राष्ट्रिय शान्तिलाई कसरी र कुन सीमासम्म जोगाउने हो भन्ने विषयमा बुझ्ने जिम्मेवारी दिएको छ ।

कामरेड स्तालिन: चीनमा शान्तिको लागि युद्ध भइरहेको देखापर्दछ । बितेका चार वर्षमा हामीले शान्ति त कायम गरिसकेका छौं तथापि शान्तिको प्रश्न फेरि पनि सोभियत संघको सन्दर्भमा पनि प्रधान प्रश्न हो । चीनको सन्दर्भमा अहिले तत्काल कुनै खतरा छैन: जापानलाई आफ्नै खुट्टामा उभिन अझै समय लाग्नेछ र त्यसका कारण युद्धको लागि जापान तयार छैन । अमेरिका युद्धको विषयमा ठूलो स्वरले चिच्याउने गरेको छ तर वास्तवमा उसलाई अरु कुनै पनि कुरा भन्दा युद्धसँग डर लाग्छ । युरोप युद्धसँग डर मान्छ । सारमा किम इल सडले चीनमा हमला गर्ने निर्णय नगरेसम्म चीनसँग लड्ने आज कोही पनि छैन ।

शान्ति हाम्रो आपसी पहलमा भर पर्दछ । यदि हामीले हाम्रो मित्रता कायम राखे शान्ति ५-१० वर्ष मात्र होइन, बरु २०-२५ वर्ष र अरु धेरै वर्षसम्म पनि कायम रहनेछ ।

कामरेड माओ: त्यु शाओची चीनमा फर्केदेखि नै चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टी केन्द्रीय समितिले चीन र सोभियत संघबीच मैत्री, एकता र आपसी सहयोग सन्धि गर्ने विषयमा छलफल गरिरहेको छ ।

कामरेड स्तालिन: यो विषयमा हामी छलफल गरी निर्णय गर्न सक्छौं । निकट भविष्यमा हुने परिवर्तनको घोषणा वा अहिले नै ती परिवर्तनको निर्णय गर्न सोभियत संघ र चीनबीच एकता र मित्रताको विद्यमान सन् १९४५ को सन्धिलाई निरन्तरता दिन सक्छौं वा सक्दैनौं, भन्ने कुरा हामीले प्रष्ट बनाउनु पर्दछ ।

तपाईंलाई थाहा नै छ, यो सोभियत संघ र चीनबीच यो सन्धि याल्टा सम्झौताको परिणाम स्वरूप सम्पन्न भएको थियो । याल्टा सम्झौताले सन्धिको लागि मुख्य

विषयहरू प्रदान गरेको थियो (कुरेल टापु, दक्षिणी साखालिन, पोर्ट अर्थर आदि) । अर्थात् यो सन्धि अमेरिका र बेलायतको सहमतिमा भएको भन्नुपर्दछ । यो परिस्थितिलाई मध्यनजर राखी हाम्रो भित्री वृत्तमा हाललाई यो सन्धिमा कुनै प्रकारको परिवर्तन नगर्ने निर्णय गरेको छ । किनभने कुनै एउटा बुँदामा मात्र परिवर्तन गरिएको अवस्थामा कुरेल टापु, दक्षिणी साखालिन आदि विषयमा सन्धिका बन्दोबस्तमा पुनरावलोकन गर्नुपर्ने कुरा उठाउन अमेरिका र बेलायतलाई कानुनी आधार मिल्नेछ । त्यही भएर हामी विद्यमान सन्धिमा रहेका प्रावधानलाई औपचारिक रूपमा कायम राखी परिमार्जन गर्ने बाटोको खोजी गरिरहेका छौं । पोर्ट अर्थरमा सोभियत संघले आफ्नो सेना राख्न पाउने अधिकार कायम राखी हाललाई चीन सरकारको आग्रहमा त्यहाँ विद्यमान सोभियत सेना फिर्ता गर्न चाहेको छ । यो काम भने चीनको आग्रहमा हुनुपर्दछ ।

जहाँसम्म मञ्चुरिया छिचोल्दै अधि बढ्ने चीनको छाड्छुन रेलमार्ग(Chongqing) को कुरा छ, त्यहाँ पनि हामी उस्तै गर्न सक्छौं । चीनको आग्रहमा सहमतिका बुँदाहरूलाई व्यवहारमा परिवर्तन गरी औपचारिक रूपमा रहेका अधिकारलाई भने कायम नै राख्न सक्छौं ।

तर यदि चिनियाँ कामरेडहरूलाई यो कार्यनीति चित्त नबुझेको अवस्थामा उहाँहरू आफैले आफ्नो प्रस्ताव अधि ल्याउन सक्नुहुन्छ ।
कामरेड माओ: साम्राज्यवादी हमलाविरुद्ध प्रभावकारी तरिकाबाट लड्न चिनियाँ शक्ति अपुग भएकाले छाड्छुन रेलमार्ग र पोर्ट अर्थरको सन्दर्भमा विद्यमान अवस्था चीनको हितमा छ । साथै छाड्छुन रेलमार्ग त चिनियाँ कार्यकर्तालाई रेलमार्ग र उद्योगको विषयमा तालिम दिने तालिम केन्द्र पनि हो ।

कामरेड स्तालिन: सोभियत सेनाको फिर्ताको अर्थ चीनलाई खाँचो पर्दा सहयोग गर्नेछैन भन्ने होइन । सत्य के हो भने, हामी कम्युनिष्ट भएको नाताले विदेशी भूमि, त्यसमा पनि विशेषतः एउटा मित्र देशको भूमिमा हाम्रो सेना तैनाथ गरिरहनु ज्यादै असजिलो भएको छ । यो परिस्थितिलाई उदाहरणको रूपमा अधि सार्दै कसैले यदि चिनियाँ भूमिमा सोभियत सेना तैनाथ गर्न मिल्छ भने उदाहरणको लागि बेलायतले हङ्कङमा र अमेरिकाले टोकियोमा आफ्नो सेना तैनाथ गर्न किन मिल्दैन भन्न सक्दछ ।

हामीले आपसी सहमतिमा पोर्ट अर्थरबाट सोभियत सेना फिर्ता गर्न सके अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्धको क्षेत्रमा हामीले धेरै उपलब्धि हासिल गर्न सक्दछौं । साथै सोभियत फौजको फिर्ताले चिनियाँ राष्ट्रिय पूँजीपति वर्गसँगको सम्बन्ध बलियो बनाउन चिनियाँ कम्युनिष्टहरूलाई ठूलो मद्दत मिल्नेछ । सबैले यसलाई कम्युनिष्टहरूले च्याड काई शेकले गर्न नसकेको काम गर्न सफल भएको अर्थमा लिनेछन् । चिनियाँ कम्युनिष्टहरूले राष्ट्रिय पूँजीपति वर्गसँगको सम्बन्धलाई ध्यान दिनु पर्दछ ।

सन्धिले पोर्ट अर्थरमा सोभियत सेना तैनाथ गर्न सोभियत संघलाई अधिकारसम्पन्न बनाएको

छ । तर सोभियत संघ यो अधिकार प्रयोग गर्न बाध्यकारी छैन र चीनको आग्रहमा आफ्नो फौज फिर्ता गर्न सक्दछ । यद्यपि यदि यसो गर्नु अनुपयुक्त हुन्छ भने पोर्ट अर्थरमा तैनाथ फौज चीनलाई अनुकूल लागेको कुनै पनि स्थानमा २, ५ वा १० वर्षसम्म रहन पनि सक्दछ । उनीहरूले हामी चीनबाट भानन खोजिरहेका छौं भन्ने अर्थमा पनि नबुझ्नु । हामी त्यहाँ अर्को २० वर्षसम्म पनि बस्न सक्छौं ।
कामरेड माओ: सन्धिको विषयमा चीनमा कुराकानी हुँदा हामीले याल्टा सहमतिको सन्दर्भमा अमेरिकी र बेलायती मतलाई त्यत्ति प्राथमिकता दिएका छैनौं । हामीले साभा हितको लागि उपयुक्त हुने तरिकाबाट काम गर्नुपर्दछ । तथापि सन्धि अहिले परिमार्जन गर्न जरूरी नभएको कुरा प्रष्ट भइसकेको छ न त पोर्ट अर्थरबाट तत्काल फौज फिर्ता गरिहाल्ने हतारो छ । सन्धिको विषयमा निर्णय गर्न के चाओ एन लाईले मस्कोको भ्रमण गर्न आवश्यक छैन ?

कामरेड स्तालिन: पर्देन । यो प्रश्नको निर्णय तपाईं आफैले गर्नुपर्दछ । चाओको आवश्यकता अरु विषयमा पर्न सक्ला ।

कामरेड माओ: हामी चीनलाई सोभियत संघले प्रदान गरेको ऋणको विषयमा निकयौल गर्न चाहन्छौं । भन्नाले सोभियत संघ सरकार र चीन सरकारबीच ३० करोड अमेरिकी डलर बराबरको ऋण सम्झौता गर्न चाहन्छौं ।

कामरेड स्तालिन: त्यो गर्न सकिन्छ । तपाईं यदि यो सम्झौतालाई अहिले औपचारिकता दिन चाहनुहुन्छ भने त्यो हामी गर्न सक्छौं ।

कामरेड माओ: हो अहिले गर्न चाहन्छौं किनभने त्यसले चीनमा राम्रो सन्देश प्रवाह हुनेछ । साथै हामीले व्यापारको प्रश्न, विशेषतः सोभियत संघ र सिन्च्याङबीचको व्यापारको प्रश्न हल गर्न जरूरी छ । त्यसो त हामीसँग यतिबेला यो क्षेत्रमा व्यापार कसरी गर्ने भन्ने कुनै योजना भने तयार छैन ।

कामरेड स्तालिन: चीनलाई कस्तो सामानको खाँचो परेको छ भन्ने कुरा यतिबेला हामीलाई थाहा हुन आवश्यक छ । विशेषतः अहिले किनभने हामीसँग पनि भण्डारमा सामान छैन । औद्योगिक सामानको लागि त केही समय अधि नै जानकारी गराउनु पर्छ ।

कामरेड माओ: औद्योगिक अवस्था प्रष्ट भइनसकेको अवस्थामा हामीलाई यस्तै सामान आवश्यक परेको छ भन्ने गाढो भइरहेको छ ।

कामरेड स्तालिन: के कस्तो सामानको खाँचो परेको हो, त्यसबारे

सकेसम्म चाँडो जानकारी दिनुहोला । तपाईंले आवश्यक सामानको जानकारी दिनुभएको कम्तीमा एक वर्षमा मात्र हामीले ती सामान तपाईंलाई दिनुसक्छौं ।

कामरेड माओ: हामी हवाई यातायात मार्ग बनाउन सोभियत संघको सहायता चाहन्छौं ।

कामरेड स्तालिन: हामी त्यो सहायता दिन तयार छौं । सिन्च्याङ र मंगोलियाली जनगणतन्त्रबीच हवाई यातायात स्थापना गर्न सक्छौं । हामीसँग त्यो विषयका विशेषज्ञहरू छन् । हामी तपाईंलाई त्यो सहायता दिनेछौं ।

कामरेड माओ: जलसेना निर्माणमा हामी तपाईंको सहायता चाहन्छौं ।

कामरेड स्तालिन: चिनियाँ जलसेना सिपाहीहरूलाई पोर्ट अर्थरमा तालिम दिन सकिन्छ । तपाईं आफ्ना मानिस दिनुस् र हामी हाम्रा जहाजहरू दिनेछौं । तालिम प्राप्त चिनियाँ जलसेना तिनै जहाजहरूमा बसेर फर्कनेछन् ।

कामरेड माओ: ग्वामिनदाङ समर्थकहरूले फरमोसा टापुमा जलसेना र हवाईसेनाका आधार बनाएका छन् । हामीसँग जलसेना र हवाई सेना नहुँदा जनमुक्ति सेनालाई त्यो टापुमाथि नियन्त्रण कायम राख्न ज्यादै गाढो भएको छ । यही अवस्थालाई ध्यानमा राखी हाम्रा केही जर्नेलहरूले सोभियत संघसँग सहायता माग्नपर्ने विचार राखेका छन् । फरमोसा टापु कब्जालाई तीव्रता दिन सोभियत संघले स्वयंसेवी विमानचालक वा गुप्त सैनिक टोली खटाउन जरूरी छ ।

कामरेड स्तालिन: सहायता दिने कुरामा विवाद भएन । बरु कस्तो खालको सहायता दिने भन्ने कुरा निकयौल गर्न पर्दछ । अमेरिकीहरूलाई हमला गर्ने बहाना बनाउने अवस्था नबनाउनु सबैभन्दा महत्वपूर्ण कुरा हो । मुख्यालयका अधिकारी र सल्लाहकारहरू हामी तपाईंलाई कुनै पनि बेला उपलब्ध गराउन सक्छौं । बाँकी कुरा हामी विचार गर्नेछौं ।

तपाईंसँग कुनै हमला अवतरण एकाई छ ?
कामरेड माओ: हामीसँग एउटा पहिले ग्वामिङदाङको पक्षमा लडेको हमला अवतरण रेजिमेन्ट छ । त्यो रेजिमेन्ट अहिले हाम्रो पक्षमा आएको छ ।

कामरेड स्तालिन: त्यो रेजिमेन्टबाट एउटा कम्पनी छनौत गरेर उनीहरूलाई प्रचारबाजीमा तालिम दिने, उनीहरूलाई फरमोसामा परिचालन गर्ने र उनीहरूमार्फत फरमोसा टापुमा विद्रोह गराउनुपर्दछ ।

कामरेड माओ: हाम्रो फौज बर्मा र भारत-चीन सिमानामा पुगिसकेको छ । त्यही भएर अमेरिकी र बेलायतीहरू सजग भएका छन् ।

हाम्रो फौजले त्यो सिमाना पार गर्छन् वा त्यो फौज त्यत्तिकैमा रोकिन्छन् भन्ने कुरामा उनीहरू अल्मलिएका छन् ।

कामरेड स्तालिन: तपाईंहरू सिमाना पार गर्दै हुनुहुन्छ भनी हल्ला फैलाएर साम्राज्यवादीहरूको केही मात्रामा भए पनि सात्तो लिन सकिन्छ नि ।

कामरेड माओ: विभिन्न देशहरू विशेषतः बेलायत जनवादी गणतन्त्र चीनलाई मान्यता दिने अभियानमा सक्रियतापूर्वक लागिरहेका छन् । यद्यपि हामी मान्यता प्राप्त गर्ने होडमा दौडिहाल्नु हुँदैन भन्ने पक्षमा छौं । सुरुमा हामीले देशमा सुव्यवस्था कायम गर्नुपर्दछ, हाम्रो अवस्था बलियो बनाउनुपर्दछ र त्यसपछि मात्र हामीले विदेशी साम्राज्यवादीहरूसँग कुराकानी गर्नुपर्दछ ।

कामरेड स्तालिन: यो राम्रो नीति हो । साथै तपाईंले बेलायत र अमेरिकीहरूबीच द्वन्द्व श्रृजना गरिरहन जरूरी छैन । यदि तपाईंले बेलायतमाथि दबाब दिनु परेको अवस्थामा ग्वाङदोङ प्रान्त र हङकङबीच द्वन्द्व चर्काइदिए पुग्छ । अनि यो द्वन्द्व समाधानको लागि माओ त्से तुङलाई मध्यस्थकर्ताको रूपमा अधि सार्न सकिन्छ । मुख्य कुरा हतार गर्नु हुँदैन र द्वन्द्वलाई नकार्न मिल्दैन ।

साङ्गाईमा कुनै विदेशी बैंक छन् कि छैनन् ?

कामरेड माओ: छन् ।
कामरेड स्तालिन: उनीहरूले कसको सेवा गरिरहेका छन् ?

कामरेड माओ: चिनियाँ राष्ट्रिय पूँजीपति वर्ग र विदेशी कम्पनीहरू । हामीले अहिलेसम्म उनीहरूलाई छोएका छैनौं । विदेशीहरूको प्रभावको सन्दर्भमा कुरा गर्दा बेलायतीहरूले आर्थिक र व्यापारिक क्षेत्रमा आफ्नो प्रभाव जमाएकै छन् भने अमेरिकीहरूले साँस्कृतिक-शैक्षिक संगठनहरूमा नेतृत्व गरिरहेका छन् ।

कामरेड स्तालिन: जापानी कम्पनीहरूको के छ अवस्था ?

कामरेड माओ: जापानी कम्पनीहरू सबै राष्ट्रकरण भइसके ।

कामरेड स्तालिन: भन्सार निकाय कसको नियन्त्रणमा छ ?

कामरेड माओ: सरकारको हातमा छ ।

कामरेड स्तालिन: भन्सार निकायमाथि ध्यान केन्द्रित गर्न धेरै महत्वपूर्ण छ किनभने त्यो नै सरकारी आयस्रोतका सबभन्दा राम्रो स्रोत हो ।

कामरेड माओ: सैनिक र राजनीतिक क्षेत्रमा हामीले पूर्ण सफलता हासिल गरिसकेका छौं, साँस्कृतिक र आर्थिक क्षेत्रमा भने हामीले आफैलाई अझै पनि विदेशी प्रभावमुक्त बनाउन सकेका छैनौं ।
कामरेड स्तालिन: विदेशी कम्पनीहरू, बैंक आदिमाथि निगरानी राख्ने तपाईंसँग कुनै अनुगमनकर्ता वा गुप्तचरहरू छन् कि छैनन् ?

कामरेड माओ: छन् । हामीले त्यस्तो काम विदेशी कम्पनीहरू(साङ्गाईका काङलान खानी, विद्युतीय उर्जा परियोजना र पुल कम्पनीहरू) मा अध्ययन र अनुगमनमार्फत गरिरहेका छौं ।

कामरेड स्तालिन: तपाईंसँग कानुनी रूपमै काम गर्ने सरकारी अनुगमनकर्ता हुनुपर्दछ । चिनियाँहरूको तुलनामा

विदे शीहरूमाथि बढी कर लगाउनुपर्दछ ।

टङ्गस्टन(अति उच्च तापक्रममा मात्र गल्ने धातु), संवणातु(स्ताप बनाउने एक प्रकारको धातु) र पेट्रोलियम पदार्थसँग सम्बन्धित कम्पनीहरू कसको नियन्त्रणमा छन् ?
कामरेड माओ: सरकारको नियन्त्रणमा ।

कामरेड स्तालिन: खानीहरूको उत्खनन विशेषतः पेट्रोलियम पदार्थको उत्खनन ज्यादै महत्वपूर्ण छ । तपाईंहरूले पश्चिमी लानचाओदेखि छेन्दुसम्म तेलको पाइपलाइन बनाउन सक्नुहुन्छ र जहाजबाट इन्धन आपूर्ति गर्न सक्नुहुन्छ ।

कामरेड माओ: अहिलेसम्म हामीले चीनको कुन भूभाग सबभन्दा पहिले विकास गर्ने भन्ने कुराको निकयौल गरिसकेका छैनौं । तटीय क्षेत्र वा भित्री क्षेत्रमध्ये कुरा क्षेत्रको सबभन्दा पहिले विकास गर्ने हामीले टुङ्ग्याएका छैनौं किनभने हामीलाई शान्ति स्थापना हुने नहुने पक्का भइसकेको छैन ।

कामरेड स्तालिन: पेट्रोलियम, कोइला र धातु सधैँलाई आवश्यक पर्दछ-तपाईं युद्धमा भएको अवस्थामा पनि र त्यो अवस्था नभएको समयमा पनि ।

दक्षिणी चीनमा के रबर उत्पादक रुखहरूको लगाउन सकिन्छ ?

कामरेड माओ: अहिलेसम्म त त्यो खेतीमा कुनै सफलता प्राप्त भएको छैन ।

कामरेड स्तालिन: चीनमा कुनै मौसम पूर्वानुमान सेवा छ ?

कामरेड माओ: अहँ, अहिलेसम्म स्थापना भएको छैन ।

कामरेड स्तालिन: त्यो सेवा स्थापना गर्नुपर्छ । रुसी भाषामा अनुवाद गर्न सकिने तपाईंका कृतिहरूको सूची हामीलाई उपलब्ध भए हामी खुशी हुनेछौं ।

कामरेड माओ: आजभोलि म विभिन्न स्थानीय प्रकाशन गृहबाट प्रकाशित मेरा कृतिहरूको पुनरावलोकन गरिरहेको छु । तिनमा असंख्य गल्ती र गलत व्याख्याहरू छन् । सन् १९५० को बसन्तसम्ममा यो पुनरावलोकन टुङ्ग्याउने मैले विचार गरेको छु । यद्यपि म सोभियत कामरेडहरूको सहयोगको आशा गर्दछु । प्रथमतः रुसी अनुवादकहरूसँग मेरा कृतिहरूमा काम गर्न र दोस्रो, चिनियाँ मूललेखनमा सम्पादनमा सहयोगको अपेक्षा गरेको छु ।

कामरेड स्तालिन: त्यो त भइहाल्छ । तर के तपाईंको लेखनमा सम्पादनको खाँचो देख्नुहुन्छ ?

कामरेड माओ: खाँचो छ । यस्तो कामको लागि कोही एक जना उपयुक्त कामरेडलाई लगाइदिन हुन अनुरोध छ । जस्तै सोभियत कम्युनिष्ट पार्टी केन्द्रीय सचिवालयको कोही कामरेड भए राम्रो हुनेछ ।

कामरेड स्तालिन: केन्द्रीय सचिवालयकै कोही कामरेडको खाँचो परे त्यो पनि बन्दोबस्त गर्न सकिन्छ ।

बैठकमा उपस्थितहरू: कामरेड मोलोतोभ, मालेनकोभ, बुल्गानिन, भिशिनस्की, फेडोरेन्को र शि चे रेकर्ड गर्ने कामरेड फेडोरेन्को अनुवाद: सुमन स्रोत: भक्तपुर मासिक

वाम सरकार र दलाल पूँजीवादको घेराबन्दी

– प्रेमलकुमार खनाल

मुलुकमा अवलम्बन गरिएको नवउदारवादी अर्थनीतिले मुलुकको अर्थतन्त्रमा सिर्जना गरेको संकटका बीचमा नेकपा (एमाले) र नेकपा (माओवादी केन्द्रका) बीचमा बनेको वाम गठबन्धनको तर्फबाट नेकपा एमालेका अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीको प्रधानमन्त्रित्वमा सरकारको गठन भएको छ ।

सरकार गठनसँगै वाम सरकारका सामू अर्थतन्त्रलाई सम्हाल्न निकै धौधौ पर्ने गरी अर्थतन्त्रमा चुनौतीहरू खडा भएका छन् ।

खुल्ला र बजारमुखी अर्थनीतिका कारण बेरोकटोक बढ्दै गएको आयात-व्यापार र खस्कंदो निर्यात व्यापारका कारण भण्डै ९ खर्बको हाराहारीमा चुलिएको व्यापार घाटा, उत्पादनशील उद्योग धन्दाको खस्कंदो स्थितिका कारण मुलुकमा बढ्दै गएको न्यूनउत्पादन, गरिवी र बेरोजगारीको भयावह अवस्था, राजश्व संकलनमा कमजोर स्थिति, राजश्व छली, कर फछ्छौटका नाममा भएको अबौँको अनियमितता, एनसेलले पूँजीवादगत लाभकर बुझाउन गरेको अर्घेल्याई, सार्वजनिक संस्थानहरूको दुरावस्था, सार्वजनिक क्षेत्रमा बढ्दो आर्थिक अनियमितता, पुनःनिर्माणमा भएको ढिलाइका कारण भूकम्पपीडितजनहरू हिउँद बर्षातमै कठग्राएर जीवन व्यतित गरिरहनुगर्ने कष्टप्रद अवस्था, बजारमा दैनिक उपभोग्य वस्तुहरूमा आकाशिएको मूल्यवृद्धि, कार्टेलिङ र सिण्डीकेट खडा गरेर दैनिक आपूर्ति र मूल्य स्थितिलाई सामान्य बनाउन नदिने व्यापारी एवं व्यवसायीहरूको एकाधिकार र अस्वस्थ प्रतिस्पर्धाको स्थिति जस्ता चुनौतीहरू मुलुकको अर्थतन्त्रमा विद्यमान रहेका छन् ।

अर्थतन्त्रभित्र उत्पन्न चुनौतीहरू रातारात उत्पन्न भने भएका होइनन् । विगत ३ दशकदेखि मुलुकमा गरिएको नवउदारवादी अर्थनीतिका दुष्परिमाणहरूको चाड यतिखेर अर्थतन्त्रमा लागेका छन् ।

अर्थतन्त्रभित्र देखापरेका यी समस्यालाई समाधान गरेर उत्पादन र रोजगारी वृद्धि, गद्द विकास र समृद्धिको यात्रामा अगाडि बढाउनु वाम सरकारका सामु गहन अभिभारा रहेको छ ।

प्रेमलकुमार खनाल
मुलुकको अर्थतन्त्रभित्र उत्पन्न उपरोक्त स्थितिको मूल कारण नवउदारवादी खुल्ला र बजारमुखी अर्थनीति नै हो भन्नेमा विवाद छैन । खुल्ला बजारमुखी अर्थनीतिले बहुराष्ट्रिय निगमका उत्पादित वस्तुहरू नेपाली बजारमा खुलमखुल्ला भित्रिन थालेपछि स्वदेशी उद्योगहरू धरासायी बन्न पुगे ।

यसले गर्दा दैनिकउपभोग्य वस्तुदेखि निर्माण सामग्रीका लागि आयात व्यापारमा भर पर्नुपर्ने स्थिति उत्पन्न भयो र यसैकारण आज आयात व्यापार निर्यात व्यापारको तुलनामा ९ गुणा बढी हुन पुगी व्यापार घाटा डरलाग्दो अवस्था भएको हो । स्वदेशी उद्योगहरूको विकास र प्रवर्द्धनका लागि विगतमा अख्तियार गरिएका नीति “देखाउने दाँत”भैं सावित भए ।

उद्योगका लागि चाहिने कच्चा पदार्थ आयात गर्दा भन्सार बिन्दुमा नै चर्को महशुलले राजश्व नीतिका कारण नेपालीउत्पादित वस्तुहरूको मूल्य बढी लागत पर्ने तथा स्वदेशी उत्पादित वस्तुहरू सहज ढंगले भारतीय बजारमा निर्यात हुन नसक्ने स्थितिका कारण स्वदेशी उद्योगहरू धरासायी बनेको

यथार्थता रहेको छ ।

उदार अर्थनीतिअन्तर्गत उत्पादन र रोजगारी वृद्धि गर्ने तर्फभन्दा पनि व्यापार गरेर मुनाफा कमाउने र कमिसन लिनेतर्फ लगानीकर्ताहरू लालयित भएका कारण पनि मुलुकमा रोजगारीको अवसर सिर्जना हुन सकेन ।

विगतमा सार्वजनिक संस्थानहरू मोटो कमिसन लिएर कौडीको मूल्यमा बिक्री वितरण गरियो । तर, निजीकृत संस्थानहरूबाट उत्पादन, रोजगारी र राष्ट्रिय आयमा योगदान पुग्न सकेन ।

निजीकृत संस्थानहरूको अबौँ अर्बको चलअचल सम्पत्ति व्यक्तिमा केन्द्रित भयो । राज्य कमजोर बन्ने र सीमित व्यक्ति मोटाउने निजीकरणको नीतिलाई अझै कायमै राखिएको छ ।

सार्वजनिक सेवामा निजीकरणका नाममा गरिएको संकुचनकारी नीतिले गर्दा एकातिर रोजगारीका अवसर खुम्चिन पुगे, अर्कोतिर सर्वसाधारण जनताले सहज सरल ढंगले वस्तु र सेवा प्राप्त गर्न नसक्ने स्थिति उत्पन्न भएको छ । सरकारी अनुगमनको फितलो नीतिका कारण बजारमा सर्वत्र अराजकता छाएको छ ।

नवउदारवादी अर्थनीतिले दलाल पूँजीवादलाई प्रश्रय दिएको छ । उत्पादन एवं रोजगारीमा वृद्धि हुने गरी लगानी नगरी अनुत्पादक क्षेत्रमा पूँजी लगानी गरेर कमिसन, सट्टेवाजीका माध्यमबाट रातारात पैसा कमाउने प्रवृत्ति बढेर गएको छ ।

दलाली र सिण्डीकेट खडा गरेर व्यापारी व्यवसायीहरूले बजारमा एकाधिकार कायम गरेका छन् । यसरी दलाली गर्ने व्यवसायीहरूले कर्मचारीतन्त्रका उच्चपदस्थ अधिकारीहरू,

राजनीतिक पार्टीका नेतादेखि मन्त्रीहरूलाई समेत प्रभावमा पारेर बजारमा एकाधिकार जमाएका छन् ।

विदेशबाट आयात गरिने सामानहरू सीमित व्यक्तिहरूले मात्र आयात गर्न पाउने गरी मिलाइएको लाइसेन्स सेटिङबाट बजारमा सिण्डीकेट खडा गरिएको छ । रासायनिक मल, चिनी, दाललगायतका दैनिक उपभोग्यवस्तुको बिक्री वितरणमा सिण्डीकेट कायमै छ ।

वस्तु आयात गर्दा भन्सार छली गरेर सामान आयात गर्ने वा सामानको न्यून बीजीकरण गर्ने र न्यून भन्सार शुल्क तिर्ने अनि बजारमा अधिक मूल्य लिएर वस्तुको बिक्री वितरण गर्ने डरलाग्दो अवस्था विद्यमान छ ।

आयातीत वस्तुको वास्तविक मूल्य के कति हो भन्ने कसैलाई थाहा नहुने खालको मूल्य निर्धारण विधि र सरकारी अनुगमन अत्यन्तै फितलो हुने गरेको छ ।

कुटेजस्तो गर्ने र रोएजस्तो गर्ने खालको सरकारी अनुगमन नीतिले गर्दा कर्मचारीतन्त्र पनि यस्तै धन्दा गर्नेहरूको चंगुलमा पर्ने गरेका छन् । यस किसिमको भन्सार छली प्रकरणबाट कुल राजस्वको आधाभन्दा बढी रकम अपचलन र चुहावट हुने गरेको तथ्य उजागर भएको छ ।

यस्तै जग्गा प्लटिङ्ग कारोबारमा न्यून मूल्य देखाएर रजिष्ट्रेशन पास गर्ने, अवैध ढंगले सुनको आयात-निर्यात व्यापार गर्ने, गैर बैकिङ्ग प्रणालीबाट रेमिट्यान्स भित्र्याउने राजश्व छली एवं विदेशी मुद्राको अपचलन गर्ने कार्य गरेको छ ।

दलाल पूँजीवादले नेपालको राजनीतिमा दह्रोसँग

कब्जा जमाउन थालेको छ । निर्वाचनका बखत बिचौलिया (राजनीतिक पार्टीका नेता) कार्यकर्ता मार्फत तथा व्यापारी व्यवसायीले त सोझै पैसा बुझाएर टिकट हत्याउने र जे जसरी भए पनि निर्वाचनमा बिजयी हुने अनि मन्त्री पदमा पुगेर टिकट प्राप्त गर्दादेखि निर्वाचनमा भएको खर्च अनियमित कार्य गरी असुल गर्ने गोलचक्रकरतर्फ र उन्मुख बनेको छ ।

यस्तो प्रवृत्तिलाई मुहानदेखि नै समूल अन्त्य नगर्ने हो भने राजनीतिमा दलाल पूँजीपतिहरूले कब्जा जमाउने स्थिति उत्पन्न भएको छ । त्यसैगरी संस्थान, बैंकहरू र सार्वजनिक निकायको कार्यकारी पदमा नियुक्ति पाउनेहरूले पनि ठूलो रकम बुझाउने गरेको विषय सार्वजनिक हुने गरेको छ ।

यसरी नियुक्त भएकाहरूले संस्थाको विकास र विस्तार भन्दा पनि नियुक्ति दिलाउने राजनीतिक पदाधिकारीप्रति जवाफदेही बन्ने र विगतमा खर्च भएको रकम संस्थानहरूबाट जे जसरी पनि असुल लाग्ने खालको प्रवृत्ति बढेर गएको छ ।

नेपालमा राजनीतिज्ञ, कर्मचारीतन्त्र र व्यवसायीका बीचमा खडा भएको यस किसिमको त्रिपक्षीय नेक्सले दलाली अर्थतन्त्रको रूपमा विकास गद्दै लगेको छ । दलाली अर्थतन्त्रले देशको अर्थतन्त्रलाई सुदृढ र बलियो बनाउने होइन, भ्रनभ्रन छिया छिया बनाउँदै लगेको छ ।

दलाल पूँजीवादले मूलतः अर्थतन्त्रभित्र राजश्व मार्ने काम गरेको छ । साधारण खर्च धान्न आन्तरिक ऋण उठाउनुपर्ने अवस्थामा मुलुक पुगेको छ । संघीयतामा साधारण खर्च भन

बढ्दै गएको छ । संघीयतामा बनेका नयाँ प्रशासनिक संरचनालाई धान्ने खर्चको व्यवस्थापन गर्नु अर्को चुनौती रहेको छ ।

राजस्व छली र चुहावट र करको आधार साँघुरो भएका कारण बार्षिक रूपमा उठ्ने राजस्वबाट साधारण खर्चपनि धान्न नसक्ने स्थिति उत्पन्न भएको छ ।

अब विकास निर्माणका लागि पूँजीगत खर्च जुटाउने कार्य चुनौतीपूर्ण रहेको स्थितिमा देश विदेशमा लुकाइएको कालो धनलाई जफत गरी अर्थतन्त्रभित्र आवद्ध गर्ने र दलाल पूँजीवादलाई उत्पादनशील क्षेत्रमा परिचालन गर्नु सरकारका सामू रहेको अर्को चुनौती रहेको छ ।

मुलुकको अर्थतन्त्रलाई दलाल पूँजीवादले घेराबन्दी गरेको छ । उत्पादन र रोजगारीमा योगदान नै नगरी रातारात धनी बन्ने र अनुत्पादक क्षेत्रमा पूँजीवाद लगानी गरी राजश्व छली गरेर रातारात धनी बन्ने र यस कार्यमा संलग्न कर्मचारीतन्त्र र राजनीतिक क्षेत्रमा गतिविधिलाई पूर्ण नियन्त्रण गरेर मात्र दलाल पूँजीवादलाई कमजोर बनाउन सकिन्छ ।

वाम सरकारका सामू अर्थतन्त्रको सवलीकरण गरेर विकास र समृद्धिका लागि कार्य गर्नुपर्ने गहन अभिभारा छ ।

अर्थतन्त्रभित्र देखापरेका यावत विकृति एवं विसंगति र दलाल पूँजीवादका विरुद्ध सुस्पष्ट योजना, कार्यक्रमिक प्रतिवद्धताका साथ इमान्दारितापूर्वक कार्यान्वयनमा जुट्न सके मात्र अर्थतन्त्रको सवलीकरण भई विकास र समृद्धिको यात्रा सहज हुने विश्वास लिन सकिन्छ ।

– अनलाइन खबर

संग्रहालयमा विचार गोष्ठी सम्पन्न

काठमाडौँ । त्रिवि प्राकृतिक विज्ञान संग्रहालयको आयोजनामा चैत्र २ गते शुक्रबार संग्रहालयकै सभा कक्षमा विज्ञान शिक्षक सम्मेलन सम्पन्न भयो ।

सम्मेलनको शुभारम्भ अफ्रिकन भ्वाइलेट फुलको विरुवामा कामपा वडा नं. १५ का वडाध्यक्ष इश्वरमान ङंगोल पानी चढाएर गर्नुभएको थियो ।

सम्मेलनमा विद्यालयहरूमा गुणस्तरीय विज्ञान शिक्षाको लागि प्राकृतिक विज्ञान संग्रहालयको भूमिका विषयमा

संग्रहालयका प्रमुख प्रा.डा. धर्मराज ङंगोलले कार्यपत्र पेश गर्नुभएको थियो । कार्यपत्रमा संग्रहालयमा विभिन्न देशबाट संग्रह गरिएका जीव, बोट, जीवाशेषहरू रहेको जसबाट प्रयोगात्मक विधिबाट शिक्षा लिन सक्ने उल्लेख गरेको छ । त्यसक्रममा वहाँले विज्ञान शिक्षकले गुणस्तरीय शिक्षाको लागि संग्रहालय प्रयोग गरी उपयोग गर्न पनि आग्रह गर्नुभयो ।

कार्यक्रममा त्रिचन्द्र कलेजका प्रा.डा. सुमन भट्टराईले

विज्ञान विषयमा गुणस्तरीय शिक्षाको प्रयोगात्मक विधि संग्रहालयबाट लिन आग्रह गर्नुभयो । संग्रहालयका चित्रकार राजमान महर्जनले संचालन गर्नुभएको कार्यक्रमममा प्रा.डा. ङंगोलले प्रस्तुत कार्यपत्र माथि प्रा.डा. रामकृष्ण महर्जन र सह-प्रा.डा. कृष्णभक्त महर्जनले टिप्पणी गरेको थियो ।

सम्मेलनमा राजधानीका ३० वटा विभिन्न विद्यालयका विज्ञान शिक्षकहरूको सहभागिता रहेको जनाइएको छ ।

म्यूजिक हाउस कीर्तिपुरद्वारा क्यान्सर जाँच

कीर्तिपुर । म्यूजिक हाउसस कीर्तिपुरको आयोजनामा नेपाल परिवार नियोजन संघ र खोकना महिला सशक्तिकरण समाजको सहकार्यमा मित्रता नेपाल स्नेहको सहयोगमा कीर्तिपुर नपा वडा नं. ५ जाखा:स्थित म्यूजिक हाउसको परिसरमा पाठेघरको मुख क्यान्सर जाँच (Cervical Cancer Screening) निःशुल्क

स्वास्थ्य शिविर सम्पन्न भयो । शिविरमा कीर्तिपुर क्षेत्रका १०० जनाको परीक्षण गरेकोमा ४ जनाको क्यान्सर भएको र २० जनाको पाठेघरमा संक्रमण भएको जनाएको छ ।

रोग लागे कालाई उपचारको छलफल गरी चाँडै समाधान गर्नतिर लाग्ने म्यूजिक हाउसका निर्देशक बाँसुरी प्रशिक्षक

रमन महर्जनले सहिदलाई बताउनुभयो ।

शिविरमा नेपाल परिवार नियोजनका डा. मैनाली भट्ट, डा. अलिशा भट्टराईको नेतृत्वमा स्वास्थ्य स्वयंसेविकाको टोलीले परीक्षण गरेको थियो ।

क्यान्सर जाँच गर्नुअघि क्यान्सर रोग सम्बन्धी परामर्श शिक्षा दिनुभएको थियो ।

भाषा, साहित्य व संस्कृतिया सः

नेवाः एफ.एम १०६.६

NewaFM
106.6 MHz

न्हिछिछिछिछि (२४ सै घण्टा) न्यनादिसँ/न्यंकादिसँ

नेवाः जुयागुया गौरव यानादिसँ

नेवाः एफ.एम. १०६.६

न्यामासिमा, झःधवाखा, किपू-२
फोन ल्याः ४३३४२२२

अनक मिडिया प्रा.लि.

न्यामासिमा, झःधवाखा, किपू-२

इमेलः ankmedia.newafm@gmail.com

“आर्थिक सशक्तिकरणसहितको सामाजिक

जागरणः ग्रामीण तथा शहरी महिलाको

जीवनस्तर रुपान्तरण”

नेपाल सरकार

सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय

सूचना विभाग

पाँगा मावि प्रोजेक्ट वर्क प्रदर्शनी सम्पन्न

पाँगा । पाँगा माविका कक्षा ४ देखि ९ सम्मका विद्यार्थीहरूद्वारा तयार पारेका प्रोजेक्ट वर्कको प्रदर्शनी चैत्र २ गते सम्पन्न भयो ।

विद्यालयको प्राङ्गणमा भएको प्रदर्शनीमा कागजबाट बनेका सामग्री, माटाका भाडाहरू, कपडाबाट बनेका सामानहरू, क्रेन, डोजर लगायतका सामग्रीहरू थिए ।

विद्यार्थीहरूका सिर्जना प्रतिभा प्रस्फुटन गर्ने लक्ष्यका साथ गरिएको प्रोजेक्ट वर्कले फोहोरबाट काम नलाग्ने सामानबाट विभिन्न कार्य गर्न सकिन्छ भन्ने देखाउन सफल भएको छ । कार्यक्रममा विद्यालयका अभिभावक लगायत स्थानीयले समेत अवलोकन गरेका थिए ।

कीर्तिपुरमा क्रान्तिकारी मजदुरको भेला

कीर्तिपुर । नेपाल क्रान्तिकारी मजदुर संघमा आवद्ध मजदुरहरूको भेला कीर्तिपुर वडा नं. ८ पाँगामा शनिबार भयो ।

कार्यक्रममा नेमकिपाका केन्द्रीय सदस्य तथा नेपाल क्रान्तिकारी मजदुर संघका उपाध्यक्ष नारायण महर्जनले मजदुरहरूको हक हितमा समर्पित र अन्यायको विरोधमा संघर्षरत मजदुर संघको दोस्रो राष्ट्रिय सम्मेलन आगामी मे पहिलो दिन अर्थात् बैशाख १८ गते हुन गईरहेको जानकारी दिनुभयो ।

वहाँले पार्टीको निर्देशनमा दीर्घकालीन लक्ष्य समाजवाद प्राप्तिको लागि देश र जनताको बीचमा मजदुर संघका कार्यकर्ताहरू लाग्नुपर्ने बताउनुभयो । देशमा पटक पटक सरकार परिवर्तन भएपनि मजदुरको हितमा कानुन

नबनाएको र सरकारमा रहेका मजदुर संघले क्षणिक स्वार्थ त्याग्न नसकेकोले मजदुरको समस्या जहाँकोतहाँ रहेको बताउनुभयो । वहाँले मजदुर संघको सम्मेलन सफल पार्न सबै सक्रिय हुन अनुरोध गर्नुभयो ।

नेपाल क्रान्तिकारी मजदुर संघ कीर्तिपुर नगर समितिका अध्यक्ष विकास महर्जनको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा नेमकिपा कीर्तिपुर नगर समितिका अध्यक्ष हरिकुमार महर्जन, बुद्धिमान महर्जन, विश्वअमर महर्जन, रामचन्द्र महर्जनलगायतले बोल्नुभएको थियो ।

भेलाबाट विकास महर्जनको अध्यक्षतामा पाँच सदस्यीय नेपाल क्रान्तिकारी मजदुर संघ कीर्तिपुर नगर समिति पुनःगठन गरिएको थियो ।

पाँगावासीको.....

हुन् ।

तारेखमा हाजिर हुन काठमाडौं जिल्ला अदालतमा बबरमहलमा पुगेकी शाहीसँग मुद्दाबारे मुद्दा किन हालेको भनी जिज्ञासा राख्दा, 'मेरो ससुराहजुरबुबासँग प्रमाण भएकोले मुद्दा हालेको' उनले बताइन् ।

जिल्ला र भन्ने सवालमा दुर्गा शाहीले भनिन्, 'हामीसँग

भएको प्रमाण बलियो भए जित्छ नत्र तपाईंहरूको हो भनेर प्रमाण जुटाउनु पर्छ ।'

गाउँलाई नै मुद्दा हालेर पेशी भन्दा पहिले नै मिलाप गर्नतिर लाग्नुपर्ने भन्दा उनले, 'म घरमा सल्लाह गर्छु र वकिलसँग पनि सल्लाह गर्छु भनिन् ।'

स्थानीयले शाहीलाई घेरेरै गाउँका सबैलाई दुःख दिने भन्दै गर्दा उनलाई प्रहरीले सुरक्षा दिएको थियो ।

फोटो: सहिद साप्ताहिक र नजरराम महर्जन

ADMISSION OPEN
NURSERY TO CLASS VIII
ACADEMIC YEAR 2075(2018/2019)

RARAHIL MEMORIAL SCHOOL

CONTACT US

Rarahilnagar, Kirtipur 05,
Kathmandu

Ph. No: 014-330121, 4331248

Email: rarahil@mail.com.np

Website

www.rarahil.edu.np

"BE SMART BE GOOD"

कीर्तिपुरमा ऐतिहासिक स्थान नाम संरक्षण तथा सचेतना अभियान

कीर्तिपुर । कीर्तिपुरमा युवाहरूको एक समुहले “ऐतिहासिक स्थान नाम संरक्षण तथा सचेतना अभियान”को उद्घोष गरेका छन् ।

कीर्तिपुर गोपालवंश कालदेखि मानववस्तीको अस्तित्व भएको ऐतिहासिक थलो भएको भन्दै र यस क्षेत्रमा इतिहासको विभिन्न कालखण्डमा अस्तित्वमा आई हालसम्म प्रचलित ऐतिहासिक स्थान नामहरू भएको भन्दै यस्ता नामहरूको संरक्षण हेतु यो अभियान थालिएको जानकारी अभियानका संयोजक भरत महर्जनले सहिद साप्ताहिकलाई गराए ।

महर्जनले थप्दै भने कुनैपनि स्थान नाम अर्थहीन हुँदैन । कुनै न कुनै अर्थ बोकेका ऐतिहासिक स्थान नामबाट कीर्तिपुर क्षेत्रको प्राचीन मानवीय गतिविधि, सभ्यताको क्रमिक विकासक्रम, भाषिक विकास, धार्मिक-सांस्कृतिक इतिहास आदि ज्ञान, बुझ्न र केलाउन सकिने कुरा प्रष्ट्याउँदै यस्ता नामहरू कीर्तिपुरको ऐतिहासिक तथा सांस्कृतिक सम्पत्ति रहेको कुरा बताए ।

हाल कीर्तिपुरमा नयाँ

बन्दै गरेका वस्ती, आवास क्षेत्र, प्लटिङ्ग, हाउजिङ्ग, आदिमा आफूखुसि नाम कल्पेर साइनबोर्ड टाँगिहाल्ने प्रवृत्ति हवात्तै बढेको छ । शदिऔँदेखि व्यक्ति विशेषको काल्पनिक शब्द स्थापित गर्न खोज्नु इतिहास मास्नु हो भन्दै यस्तो प्रवृत्ति नियन्त्रण गरी स्थानीय र जिम्मेवार निकायमा सचेतना जगाई नाम संरक्षण हेतु यो अभियान थालिएको अभियन्ताको भनाई छ ।

गत मंगलबार (चैत्र ६ गते) कीर्तिपुरको ‘फय्खा’ भनिने स्थानमा ‘फय्खानगर’ लेखिएको द्वार प्रतिस्थापन गर्दै अभियानको औपचारिक थालानी गरिएको हो । अभियानको कार्यसमितिमा संयोजक भरत महर्जन र सचिव सरिता महर्जन चयन भए भने सदस्यहरू हिराकाजी महर्जन, किरण महर्जन, प्रविण शाक्य, राजेश महर्जन, सुवर्ण महर्जन, कविन महर्जनलगायत रहेका छन् । त्यसैगरी सल्लाहकारमा लक्ष्मीकुमार महर्जन, केश रत्न बज्राचार्य, राजेश महर्जन (फय्खा) रहेका छन् ।

प्रोष्टेट हाइपरप्लेजिया र पिसाव ढिलो हुने, रोक्न नसकिने तथा ननिसारिने समस्या

- डा. अर्जुन देव भट्ट

प्रोष्टेटको सुरुवात

भ्रुण अवस्थाको १० देखि १२ हप्तामा प्रोष्टेट ग्रन्थि बनिसक्छ । यो अंगको विभिन्न भागहरू हुन्छन् । त्यसमध्ये मूत्र नलीको सुरुतिर रहेको प्रोष्टेटको भाग जस्तै ग्रन्थिको ५ प्रतिशत मात्र ठाउँ लिन्छ, त्यो नै प्रोष्टेट हाइपरप्लेजियाको केन्द्रबिन्दु हो । प्राय ४० वर्षको सेरोफेरोमा यो भागको वृद्धि हुन थाल्छ । यो क्रम पुरुषको जीवन भरिनै कायम रहन्छ ।

प्रोष्टेट हाइपरप्लेजिया ग्रन्थीमा भएका कोसिकाहरूको संख्यात्मक वृद्धिबाट हुने रोग हो । यो प्रक्रिया सर्वप्रथम प्रोष्टेटको परिवर्तन क्षेत्रमा गिर्खाको रुपमा देखा पर्दछ । प्रोष्टेट हाइपरप्लेजियाबाट बन्ने सबै गिर्खाहरू परिवर्तन वा सीमावर्ती क्षेत्रबाट विकसित हुने गर्दछन् ।

पुरुष ग्रन्थी प्रोष्टेटबाट विकसित भएका गिर्खा आफैमा मूत्रनलीको तल्लो भागको लक्षणको कारण होइनन् । प्रोष्टेटको बाहिरको बोक्रो र वा खोलले यी मूत्र लक्षणहरू देखा पर्नमा महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने गर्दछ । किनकि त्यो खोलको तन्किन सक्ने क्षमता सीमित हुन्छ । गिर्खाहरूको वृद्धि मूत्र नलीको बीचको भाग र पिसापथैली भित्र हुँदै जान्छ । फलस्वरूप प्रोष्टेट ग्रन्थीमा बढेको तन्तु चाप ग्रन्थी बोक्राले मूत्रनलीको बीचको भागमा सञ्चार गर्ने गर्दछ ।

यस्तो अवस्थामा मूत्रथैलीले थुप्रिएको पिसावलाई सरल तरिकाले निकास गर्न सक्दैन । तर मूत्र प्रवाहमा प्रोष्टेट ग्रन्थीको आकारले मात्र बाधा गर्छ भनेर जति ठूलो ग्रन्थी त्यत्तिकै पिसाव गर्न गाह्रो हुन्छ भन्न मिल्दैन । किनकी बढेको ग्रन्थी कति खँदिलो छ ? त्यो कुन दिशामा फैलिएको छ ? मूत्र नलीको बीच भागलाई त्यसले कति अवरोध गरेको छ ? मूत्रथैलीको घाँटीतिर फैलिएर मूत्र प्रवाह हुँदा बिकीको रूप लिएर कत्तिको अवरोध पुर्‍याउँछ ? जस्ता थुप्रै तत्व तथा अवस्थाले मूत्र प्रवाह अवरोधको मात्रा र स्थिति दर्शाउने गर्दछ ।

अर्को महत्वपूर्ण कुरा मूत्र थैलीको घाँटी र मूत्र नलीको प्रोष्टेट ग्रन्थी संलग्न भागको लचकतामा कमी आएका खण्डमा प्रोष्टेट ग्रन्थिको आकार वा परिमाण ठूलो वा सानो जत्रै भएपनि मूत्र प्रवाहमा अवरोध

हुने गर्दछ । माथि उल्लेखित दुई महत्वपूर्ण कारणः पहिलो ग्रन्थिको वृद्धिले पुर्‍याएको अवरोध र दोस्रो मूत्र थैलीको घाँटी तथा प्रोष्टेट संलग्न मूत्र नलीको भागको घटेको लचकता बाहेक अरू कारणबाट पनि मूत्र प्रवाहमा बाधा देखा पर्न सक्दछ ।

तेस्रो मूत्र थैली मांसपेशीमा रेशा प्रोटिन कालजन जम्मा भएको खण्डमा थैलीले उत्तिकै ऊर्जाका साथ पिसाव निखार्न सक्दैन ।

चौथो मूत्रथैली तथा मूत्र नलीतिर जाने स्नायुमा कमजोरी विकसित भए मूत्र प्रवाह शिथिल हुन पुग्छ । यो अवस्था मेरुदण्डको हड्डी तथा कुरकुरे हड्डी अथवा डिस्कमा समस्या भएर नसा च्यापिँदा देखा पर्न सक्छ । कौडा (इक्वेना सिन्ड्रम) भनिने अवस्था जब कुरकुरे हड्डी पछि सरेर धेरै नशालाई एकै पल्ट थिचेर दिसापिसाव पूर्ण रूपमा बन्द गर्न सक्छ । सर्भाइकल माएलोप्याथीमा घाँटीको पछाडि स्पाइनल कर्ड च्यापिएको खण्डमा शरीर असन्तुलित भएर दिसा-पिसावमाथि पनि नियन्त्रण गुम्छ । नशा च्यापिएर यस्तो समस्या देखा परे सक्दो छिटो अर्थोपेडिक अथवा न्युरो सर्जनलाई देखाएर शल्य उपचार गराएका खण्डमा दिसा-पिसावको नियन्त्रण पूर्ण मात्रामा फर्कन सक्छ । तर यो समस्या आफै ठीक भइहाल्छ भनेर पर्खिँदा जटिलता थपिनुका साथै दिसा पिसावको नियन्त्रण सधैंको निमित्त गुम्न सक्छ ।

माथि उल्लेख गरे जस्तै प्रोष्टेट हाइपरप्लेजिया कोशिकाको संख्यात्मक वृद्धि संलग्न रोग हो । प्रोष्टेट आफैमा एक प्रकारको कोशिकाबाट बनेको ग्रन्थि नभएर त्यो तीन प्रकारका कोशिकाबाट बनेको हुन्छ । मांसपेशी र संयोजी उक्त कोशिकाहरूको समूहको उपस्थिति प्रोष्टेट ग्रन्थीमा बाक्लो हुन्छ । ग्रन्थी कोशिकाहरूको संख्या प्रोष्टेटमा कम हुन्छ । प्रोष्टेट हाइपरप्लेजियाका गिर्खा जो परिवर्तन क्षेत्रमा छन् ती मात्र ग्रन्थीयुक्त कोशिकारूबाट विकसित हुन्छन् । अर्को महत्वपूर्ण कुरा के छ भने ठूलो प्रोष्टेट ग्रन्थी मुख्यतः एपिथिलियम सम्बन्धी गिर्खा हुन्छन् । तर साना प्रोष्टेट ग्रन्थि भने प्रमुख रूपमा रेशा तथा मांसपेशीयुक्त हुन्छन् । प्रोष्टेट ग्रन्थीको हाइपरप्लेजिया कुन

प्रकारका कोश तथा तन्तुहरूले बढी मात्रामा बनेको छ त्यसको अनुरूपनै औषधि उपचार गर्नु पर्दछ ।

प्रोष्टेट ग्रन्थीको परिवर्तनले मूत्र थैलीमा पार्ने असर

प्रोष्टेट ग्रन्थीको परिवर्तनमा मूत्र थैलीको प्रतिक्रिया मुख्यतया अनुकूलिक हुन्छ । त्यो भनेको देखा परेको मूत्र अवरोध संलग्न बाधा कसरी पार गर्ने ? भन्दै त्यसका निमित्त मूत्र थैलीले आफूलाई सक्षम बनाउँदै लग्छ । त्यो सिलसिलामा मूत्र थैलीमा निम्न परिवर्तनहरू देखा पर्दछन्ः

- थैलीका मांसपेशी अस्थिर हुनु ।
- मूत्र थैलीको कार्यपालनमा ह्रास आउनु । मूत्र थैलीमा देखिएका यी परिवर्तनहरू मूत्र त्याग बारम्बार हुनुमा र पिसाव लागेपछि रोक्नै नसक्ने भएर प्रकट हुन्छ ।
- थैलीका मांसपेशीको खुम्चिने क्षमतामा ह्रास आउनु (मूत्रथैलीको सङ्कुचनशीलतामा कमी देखा परे बिरामी शौच गर्न गएपछि कुरेर मात्र पिसाव आउने हुन्छ । पिसापको धारा कमजोर तथा लुलो हुन्छ । पिसाव रोकी-रोकी हुने । शौच गरिसकेपछि थैलीमा थुप्रै पिसाव बाँकी रहने । पिसाव थैलीको मांसपेशी विफल भए पिसाव पूरै रोकिने र शौच गर्ने नसक्ने अवस्थामा पुगिन्छ ।

मूत्रथैलीले पूरा पिसाव निखार्न नसक्नुको कारण दुर्बल र कमजोर मांसपेशी भन्दा पनि रेशा प्रोटिन कालजन मूत्रथैलीको अंग बन्नु हो । मूत्र थैलीमा खाल्टा र डोरी जस्ता आकारहरू देखा परेका खण्डमा रोग विकसित अवस्थामा पुगेको मान्नु पर्दछ ।

मूत्र प्रणाली तल्लो भाग संलग्न लक्षणहरू धेरै जसो प्रोष्टेट ग्रन्थीको वृद्धिसँग सोभै सम्बद्ध नभएर ग्रन्थीको विकासबाट मूत्रथैलीमा देखा परेका परिवर्तन सम्बन्धित हुन्छन् । यो तर्कको प्रमाण प्रोष्टेट ग्रन्थीको शल्यक्रिया समयमै नगराएर मूत्रथैलीमा डोरी तथा खाल्टा विकास भएको अवस्थामा गराउँदा अवरोध गर्ने ग्रन्थीको भाग पूरै निकालेको भएपनि करिब एक तिहाइ बिरामीमा मूत्र संकलन तथा प्रवाह सम्बद्ध लक्षण देखा पर्दछन् ।

मूत्र थैलीले पिसाव सञ्चय तथा प्रवाह गर्ने कार्य सुचारु

रूपले गर्न यो अंगको मांसपेशी र नशाको समन्वय आवश्यकता पर्दछ । मूत्र थैलीबाट पिसाव भरिएको सूचना नशालाद्वारा मस्तिष्कमा पुगनुपर्दछ । त्यसपछि मस्तिष्कबाट मूत्र निकास गर्न उपयुक्त वातावरणको ख्याल गर्दै मूत्र थैलीका मांसपेशीलाई खुकुलो हुने वा कडा हुने निर्णय गर्न लगाइन्छ । त्यसैले स्नायु प्रणालीको दुर्बलता भएमा पिसाव रोक्न तथा शौच सुचारु रूपले गर्न समस्या देखा पर्न सक्छ । मस्तिष्क, मेरुदण्ड तथा नशाहरूका थुप्रै रोगमा पिसाव सञ्चय गर्ने तथा निकास गर्ने कार्यमा नराम्रो असर पर्ने गर्दछ । त्यसैले प्रोष्टेट ग्रन्थी संलग्न मूत्र सञ्चय तथा निकास असाधारणतामा पुरुषको मस्तिष्क, मेरुदण्ड र नशाहरूको विकारबारे पनि मनन गर्नु पर्दछ ।

निबोध

प्रोष्टेट ग्रन्थि भ्रुण अवस्थाको १० देखि १२ हप्तामा विकास हुन्छ । प्रायः ४० वर्ष पछि यो ग्रन्थिको परिवर्तन क्षेत्रमा भएका कोशिकाहरूको संख्यात्मक वृद्धि हुने गर्दछ । यो क्रममा ग्रन्थीले मूत्र नलीलाई साँगुरो पारेर मूत्र लक्षणहरू देखाउने गर्दछ । मूत्र अवरोधका कारण पिसावको प्रवाह पुरुषले अनुभव गर्ने गरी प्रभावित हुन्छ ।

मूत्र प्रवाह अवरोधको प्रतिक्रियाः मूत्र थैलीले आफू अनुकूल स्वरूप प्रत्युत्तर दिने सिलसिलामा थैलीका मांसपेशी अस्थिर हुने, उसको कार्य पालनमा ह्रास आउने र खुम्चिने क्षमतामा कमी आउँछ । फलस्वरूप धेरै बेर पिसाव रोक्न नसक्ने, मूत्र त्याग छिन-छिनमा गरिराख्नु पर्ने, पिसावको प्रवाह कमजोर तथा लुलो हुने हुन्छ । पुरुषमा देखिने सबै मूत्र लक्षणलाई प्रोष्टेट संलग्न मात्र भन्न मिल्दैन । किनकी पिसाव सञ्चय तथा प्रवाह गर्ने कार्यलाई सामान्य राख्न मूत्र थैलीका मांसपेशी, नशाहरू, मेरुदण्ड र मस्तिष्कको समन्वय अनिवार्य हुन्छ । त्यसमा कुनै पनि व्याघात देखा परे मूत्र सञ्चय र निकासमा देखिने गरी असर पर्दछ ।

वरिष्ठ कन्सल्टेन्ट युरोलोजिष्ट डा. भट्ट मेडिकेयर नेशनल हस्पिटल एण्ड रिसर्च सेन्टर लि. चावहिलमा कार्यरत छन् ।

- स्वास्थ्य खबर

कीर्तिपुर उपभोक्ता सहकारी संस्था लि.को

छैठौँ वार्षिक साधारण सभाबारे सूचना

यस सहकारी संस्थाको सञ्चालक समितिको मिति २०७४/११/२० गते बसेको बैठकको निर्णयानुसार यस संस्थाको छैठौँ वार्षिक साधारण सभा निम्न मिति, समय र स्थानमा निम्न विषयहरू उपर छलफल तथा निर्णय गर्न बस्ने भएकोले श्रेयर् सदस्य महानुभावहरूलाई उपस्थितिका लागि हार्दिक अनुरोध गरिन्छ ।

छलफल कार्यक्रमः

मिति:- २०७४ चैत्र १० गते, शनिबार

समय:- दिउँसो २:०० बजे

स्थान:- बाघमैरव बैंकवेट, नगाउँ

छलफलका बिषयहरूः

- १) सञ्चालक समितिको तर्फबाट अध्यक्षज्यूको प्रतिवेदन ।
- २) लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन सहितको आ.व. २०७३/०७४ को वासलात, नाफा जोक्सान हिसाब र नजद प्रवाह विवरण उपर छलफल गरी पारित गर्ने ।
- ३) लेखा समितिले पेश गरेको प्रतिवेदन उपर छलफल गरी पारित गर्ने ।
- ४) आ.व. २०७४/०७५ को हिसाब लेखापरीक्षण गर्न लेखापरीक्षक नियुक्ति गर्ने र निजको पारिश्रमिक तोक्ने ।
- ५) सञ्चालक समिति तथा लेखा समितिको पुनःगठन गर्ने ।
- ६) छैठौँ वार्षिक साधारण सभाको निर्णय पुस्तिकामा हस्ताक्षर गर्न श्रेयर् सदस्यहरू र सञ्चालक समितिको तर्फबाट एक/एक जना प्रतिनिधि नियुक्त गर्ने ।
- ७) विविध ।

राजन दुवाल श्रेष्ठ
सचिव

कीर्तिपुर उपभोक्ता सहकारी संस्था लि.

फोन नं. ४३३०६०९, ४३३३०४१

रक्तदान जीवन दान । रक्तदान जीवन दान !!

रक्तदान कार्यक्रम सम्बन्धमा

यस कीर्तिपुर बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थाको १८ औं वार्षिक उत्सवको उपलक्ष्यमा मिति २०७४ चैत्र १० गते शनिबार रक्तदान कार्यक्रम हुन गइरहेको हुँदा आफ्नो अमूल्य रक्तदान गरी पुण्य कार्यमा सहभागिता जनाउन हुन हार्दिक अनुरोध गरिन्छ ।

कार्यक्रमः

मिति: २०७४/१२/१० गते, शनिबार ।

समय: विहान १०:३० देखि २:०० बजेसम्म ।

स्थान: सहकारी भवन (KMC Complex), की.न.पा ९, नयाँबजार ।

कीर्तिपुर बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था

कीर्तिपुर ९, नयाँबजार

४३३०६०९/४३३३०४१

ग्यारेन्टी उपचार

नशा च्यापिएको घुँडाको दुखाई

आश्चर्यजनक रूपमा ग्यारेन्टी निको पार्ने

- ♦ जाँड-रक्सीको कुलन ग्यारेन्टी छुटाउने
- ♦ मुँछै नबारीकन सुगर कन्ट्रोल गर्न
- ♦ महिला/पुरुषको यौन पावर बढाउन
- ♦ पेटको दाग अनुहारको चाँयापोतो हटाउन
- ♦ भूँडी घटाउन/शरीरको तौल बढाउन
- ♦ स्तन घटाउन, बढाउन/टाईट पार्न

फिटनेस प्वाइन्ट ट्रेडिङ्ग

दुरसंचारको गेटसंगै

फोन नं. ४३३६७०१

९८०३५०२२५९, ९८४९९८१९७६

Free Home Delivery

Not For Medicinal Use